

ЗАТВЕРДЖЕНА
Рішення тринадцятої сесії
обласної ради
від 26 березня 2008 року
№ 13-13/2008

ПРОГРАМА
подальшого вдосконалення соціальної роботи, розвитку мережі
центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
у Хмельницькій області на 2008-2012 роки

1. Загальні положення.

Українському суспільству завжди було притаманне особливе ставлення до сім'ї та виховання підростаючого покоління. У світлі сучасної економічної ситуації ці проблеми набули неабиякої актуальності.

Саме тому державна політика стосовно дітей, сім'ї та молоді сьогодні має бути зорієнтована на створення сприятливих умов для розвитку особистості, професійних навичок, зміцнення потенціалу молоді.

На це спрямовані конкретні соціальні проекти, які реалізуються центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області. Практичну соціальну роботу центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді підпорядковують виконанню національних та державних програм соціального становлення і розвитку дітей, молоді та сім'ї, які здійснюються через різноманітні індивідуальні і групові заходи спеціалізованих служб центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Сьогодні в області функціонує обласний, 20 районних, 6 міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центр соціально-психологічної допомоги, 16 служб роботи з ін'єкційними споживачами наркотиків, тренінговий центр з питань забезпечення розвитку сімейних форм влаштування дітей –сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, консультативний пункт при обласному слідчому ізоляторі, консультативний пункт при будинку дитини, 26 служб соціальної підтримки сім'ї, 21 мобільний консультаційний пункт соціальної роботи в сільській місцевості, 26 інформаційно-ресурсних центрів, 26 шкіл волонтерів, 7 студентських соціальних служб, 7 служб екстреної психологічної допомоги «Телефон Довіри», 16 служб роботи

з ін'єкційними споживачами наркотиків, 25 консультативних пунктів при пологових будинках, 8 консультативних пунктів при кабінетах планування сім'ї, інформаційний центр «Здоров'я», 5 спеціалізованих служб соціального супроводу неповнолітніх та молоді, які перебувають та повертаються з місць позбавлення волі, 8 консультпунктів та клубів спілкування при центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Усього в системі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді діють 178 спеціалізованих формувань та консультпунктів, із них 49 створено у 2006 році.

За 9 місяців 2007 року під соціальним супроводом перебувало 1147 сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах. З позитивним результатом з обліку знято 222 сім'ї.

Протягом 9 місяців 2007 року мобільними консультаційними пунктами соціальної роботи в сільській місцевості здійснено 815 виїздів, якими охоплено 688 населених пунктів. Соціальними послугами охоплено 41812 осіб.

У системі центрів СССДМ працює 918 волонтерів, 589 із них пройшли навчання у «Школах волонтерів».

Однак робота, що проводиться в області щодо надання соціальних послуг, здійснення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями, здійснення пропаганди здорового способу життя, профілактики негативних явищ в дитячому та молодіжному середовищі є недостатньою. Зростає кількість ВІЛ-інфікованих, осіб, що вживають наркотики, збільшується таке явище, як соціальне сирітство, зростає кількість сімей, які опинилися у кризовій ситуації.

Усі вищезазначені проблеми вимагають від державних органів вжиття необхідних заходів щодо запровадження системи соціального захисту родини, створення належних матеріально-побутових, морально-психологічних умов щодо розвитку і зміцнення української сім'ї, соціальної підтримки кожного її члена в усіх сферах життєдіяльності.

Реалізація цієї Програми передбачає створення умов щодо реалізації прав сім'ї в суспільстві та прав членів сім'ї в родині з метою соціальної адаптації та соціалізації, самовизначення, самореалізації та самовдосконалення молоді у процесі підготовки її до сімейного життя, стабілізації взаємостосунків у сім'ях, наданні допомоги у вихованні дітей, збереженні сімейних традицій, духовного потенціалу кожної родини. Це забезпечить захист стосунків „батьки-діти”, „чоловік-жінка”, „діти-діти”, „сім'я-суспільство” і стане основою підтримки сім'ї в реалізації прав її членів у самій сім'ї, що дозволить їй самостійно та якісно виконувати свої функції у суспільстві, стати активним і дійсно самостійним соціальним інститутом, основним і природним осередком суспільства, джерелом демократії в державі.

Прийняття цієї Програми зумовлено необхідністю виконання законів України „Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004-2008 роки”, „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”, „Про охорону дитинства”, „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, Указу Президента України від 11 липня 2005 року №1086/2005 „Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей”, доручення Президента України від 19 грудня 2005 року №1-1/1428, постанови Верховної Ради України від 6 вересня 2005 року №2796-IV „Про дитячу безпритульність в Україні та шляхи подолання цього явища”, постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2004 року №1126 „Про заходи щодо вдосконалення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю”, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 25 жовтня 2004 року №396/2004-р „Про подальший розвиток мережі центрів соціальних служб для молоді, їх спеціалізованих формувань, поліпшення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю в області”.

Термін реалізації Програми – 2008-2012 роки.

2. Мета і основні завдання Програми.

Метою Програми є подальше вдосконалення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, розвиток мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Основними завданнями Програми є:

- 2.1. Подальший розвиток мережі сільських та селищних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
- 2.2. Забезпечення створення та подальшого розвитку мережі спеціалізованих формувань центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
- 2.3. Зміцнення кадрового забезпечення центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, підвищення кваліфікації працівників центрів.
- 2.4. Забезпечення створення та функціонування закладів соціального спрямування.
- 2.5. Забезпечення виконання регіональної програми щодо впровадження програмно-інформаційного комплексу «ЦСССДМ».
- 2.6. Раннє виявлення, облік, ведення банку даних та соціальний супровід сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.
- 2.7. Здійснення соціальної роботи, спрямованої на запобігання відмовам від новонароджених дітей.
- 2.8. Пошук, відбір, навчання та забезпечення соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.
- 2.9. Здійснення соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
- 2.10. Соціальна підтримка ВІЛ-інфікованих вагітних жінок, дітей, молоді та членів їх сімей.
- 2.11. Надання соціальних послуг ін'єкційним споживачам наркотиків.
- 2.12. Здійснення соціально-профілактичної роботи щодо запобігання правопорушенням та соціально-небезпечним хворобам у дитячому та молодіжному середовищі, формування навичок здорового способу життя.

2.13. Надання соціальних послуг та здійснення соціального патронажу неповнолітніх та молоді, які перебувають або звільнені з місць позбавлення волі.

3. Організаційне забезпечення.

Для виконання Програми необхідно здійснити заходи:

3.1. Вжити заходів щодо створення та функціонування міських, сільських та селищних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, філій районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, районні державні адміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад, органи місцевого самоврядування
2008-2012 роки

3.2. Забезпечити діяльність служб роботи з ін'єкційними споживачами наркотиків шляхом поліпшення їх матеріально-технічної бази, вжити заходів щодо створення служб у кожному місті та районі.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, районні державні адміністрації, виконкоми міських (міст обласного значення) рад
2008-2012 роки

3.3. Вжити заходів щодо створення та подальшого функціонування обласних закладів соціального спрямування.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
2008-2012 роки

3.4. Підготувати та видати довідник закладів соціального спрямування Хмельниччини.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
2008 рік

3.5. Підготувати і внести Державній соціальній службі для сім'ї, дітей та молоді проекти Типового положення про обласний центр соціальної реабілітації ін'єкційних споживачів наркотиків, про Службу надання термінової соціальної допомоги.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.6. Забезпечити проведення літніх таборуваль для керівників волонтерських загонів «Молодь за здоровий спосіб життя».

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
Щорічно

3.7. Організувати проведення навчання кандидатів у прийомні батьки та батьки-вихователі, систематично підвищувати їх кваліфікацію.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
Постійно

3.8. Забезпечити ефективне функціонування спеціалізованого формування обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді «Мобільний консультативний пункт соціальної роботи в сільській місцевості», вжити заходів щодо функціонування таких консультативних пунктів у районних центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
Постійно

3.9. Забезпечити виконання регіональної програми щодо впровадження програмно-інформаційного комплексу «ЦСССДМ».

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, районні державні
адміністрації, виконкоми міських (міст
обласного значення) рад
2008-2009 роки

3.10. Вжити заходів щодо створення громадської організації прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надати практичну допомогу в її функціонуванні.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.11. Забезпечити видання та розповсюдження соціальної реклами з питань поширення сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, пропаганди здорового способу життя, профілактики негативних проявів у дитячому та молодіжному середовищі.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
Постійно

3.12. Здійснювати попередження раннього соціального сирітства шляхом поліпшення соціальної роботи в консультативних пунктах центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, при пологових будинках та пологових відділеннях лікарень.

Районні державні адміністрації, обласний
центр соціальних служб для сім'ї, дітей та
молоді, виконкоми міських (міст обласного
значення) рад
Постійно

3.13. Забезпечити функціонування існуючих та створення мережі спеціалізованих формувань «Телефон довіри» при центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Районні державні адміністрації, обласний
центр соціальних служб для сім'ї, дітей та
молоді, виконкоми міських (міст обласного
значення) рад
Постійно

3.14. Забезпечити створення та діяльність спеціалізованих формувань «Школа волонтерів» в обласному, районних та міських центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, районні та міські центри
соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
Постійно

3.15. Підготувати методичний посібник для сільських (селищних) рад «Організація діяльності сільського (селищного) центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді».

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.16. Забезпечити перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, центр перепідготовки та
підвищення кваліфікації працівників органів
державної влади, органів місцевого
самоврядування, керівників державних
підприємств, установ та організацій
2008-2012 роки

3.17. Забезпечити проведення навчально-практичних семінарів-тренінгів для працівників соціальних служб, представників громадських організацій, діяльність яких спрямовано на профілактику негативних явищ у молодіжному та дитячому середовищах.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
Постійно

3.18. Розробити районні, міські програми працевлаштуванням дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Районні державні адміністрації, виконкоми
міських (міст обласного значення) рад
2008 рік

3.19. Розробити програму створення житла соціальної адаптації для осіб, що повертаються з місць позбавлення волі.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, районні державні
адміністрації
2008 рік

3.20. Забезпечити здійснення соціального супроводження дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, опікунів, піклувальників, усиновителів.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, районні державні
адміністрації, виконкоми міських (міст
обласного значення) рад
Постійно

3.21. Створити тренінговий центр для навчально-практичної підготовки працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, спеціалістів закладів соціального обслуговування, потенційних опікунів, піклувальників, усиновителів, кандидатів у прийомні батьки та батьки-вихователі, курсів підвищення кваліфікації.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.22. Створити спільно з Представництвом Фонду „Благополуччя дітей” в Україні інформаційно-консультаційний центр соціальної підтримки сімейних форм виховання, забезпечити його функціонування.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.23. Підготувати цикл лекцій з питань профілактик алкоголізму в дитячому та молодіжному середовищі, забезпечити систематичне проведення лекційно-просвітницької роботи за допомогою мобільного консультаційного пункту.

Обласний центр соціальних служб для
сім'ї, дітей та молоді
Постійно

3.24. Підготувати спільний наказ обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та обласної бібліотеки для юнацтва, яким затвердити конкретні заходи щодо проведення просвітницької роботи з питань профілактики алкоголізму в дитячому та молодіжному середовищі, пропаганди здорового способу життя.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, обласна бібліотека для
юнацтва
Лютий 2008 року

3.25. Забезпечити функціонування центру соціальної опіки та адаптації дітей, що залишилися без опіки батьків «Дитяча надія», створити на його базі спеціалізоване формування „Служба підтримки сім'ї”.

Управління освіти та науки обласної
державної адміністрації, обласний
благодійний фонд «Милосердя»
2008-2010 роки

3.26. Забезпечити створення і функціонування студентських соціальних служб при вищих навчальних закладах.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, районні державні
адміністрації, виконкоми міських (міст
обласного значення) рад
2008 рік

3.27. Забезпечити впровадження спільно з Представництвом Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні проекту «Розвиток механізмів деінституалізації на основі комплексної індивідуальної експертної оцінки соціального стану і потреб дітей та індивідуальних планів опіки кожної дитини».

Обласний центр соціальних служб для
сім'ї, дітей та молоді, управління освіти і

науки, охорони здоров'я обласної
державної адміністрації
2008-2009 роки

3.28. Забезпечити створення обласного реабілітаційного центру на базі Хмельницького Національного університету для молоді з фізичними вадами.

Хмельницький національний університет,
обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.29. Опрацювати механізм залучення релігійних громад до роботи з дітьми, молоддю, різними категоріями сімей, внести відповідні пропозиції щодо перспектив спільної діяльності.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008-2009 роки

3.30. Створити банк даних відеоматеріалів з питань пропаганди здорового способу життя, профілактики негативних явищ у дитячому та молодіжному середовищі, забезпечити його регулярний показ.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, обласна державна
телерадіокомпанія «Поділля-центр»
Постійно

3.31. Створити єдиний соціальний медіа-холдинг з метою проведення комплексної та цілеспрямованої пропаганди здорового способу життя та соціальної реклами.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, обласна державна
телерадіокомпанія «Поділля-центр», відділ
зв'язків з громадськими організаціями та
засобами масової інформації
2008-2009 роки

3.32. Розробити і подати Державній соціальній службі для сім'ї, дітей та молоді пропозиції щодо законодавчого врегулювання існування інституту тимчасової опіки над дітьми, батьки яких перебувають на заробітках за кордоном.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді, служба у справах дітей
обласної державної адміністрації
2008 рік

3.33. Підготувати проекти положень, запровадити створення та адаптацію нових спеціалізованих формувань у районних, міських, сільських та селищних центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді – службу раннього втручання, службу реінтеграції та соціалізації вихованців інтернатних закладів, службу молоді сім'ї.

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

3.34. Створити інтегровану соціальну службу для надання допомоги дітям вулиці спільно з обласним благодійним фондом „Карітас”

Обласний центр соціальних служб для сім'ї,
дітей та молоді
2008 рік

4. Фінансове забезпечення програми.

Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного, обласного бюджету, коштів міжнародних організацій та інших не заборонених чинним законодавством джерел згідно додатку.

5. Очікувані результати виконання Програми.

Реалізація Програми дасть змогу:

5.1. Забезпечити систематичне надання соціально-психологічної, юридичної, соціально-економічної та інформаційної допомоги сім'ям, молоді та дітям.

- 5.2. Збільшити кількість інформаційно-просвітницьких заходів щодо формування здорового способу життя та профілактики негативних явищ серед молоді та дітей.
- 5.3. Підвищити освітній рівень працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
- 5.4. Поліпшити змістовне наповнення соціальних, профілактичних акцій, спрямованих на розвиток сімейних форм виховання, на мотивацію до здорового способу життя, попередження насильства в сім'ї.
- 5.5. Створити та організувати роботу закладів соціального спрямування для різних категорій молоді та дітей.
- 5.6. Забезпечити підготовку та навчання кандидатів у прийомні батьки та батьки-вихователі.
- 5.7. Організувати соціальний супровід дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей, дітей та молоді, які опинилися в кризовій ситуації.